VNS 5/2021 vp
suojeluasiantuntija Anna Ikonen
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
YmV 22.9.2021

Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko

Selonteko on kokonaisuudessaan kattava ja huolellinen esitys. Jatkotyössä kannattaa kiinnittää huomiota seuraaviin kohtiin:

1. Ilmastorahoituksen pitäisi olla erillistä kehitysyhteistyörahoituksesta.

YK:n ilmastosopimusten mukaisesti ilmastorahoituksen tulee olla uutta ja lisäistä (new and additional) suhteessa muuhun kehitysyhteistyöhön. Tällä hetkellä ilmastorahoitus on yksi erikseen rahoitettava osa kehitysyhteistyövaroista. Jotta Suomi toimisi ilmastosopimuksen mukaan, pitäisi kehitysyhteistyörahoituksen päälle lisätä ilmastorahoitusta vastaava summa. Erillisen ilmastorahoituksen tulee olla vähintään 200 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi on tärkeää, että ilmastorahoitus on tuloksellista ja ohjautuu tasaisesti hillitsemis- ja sopeutumistoimiin. Valtiontalouden tarkastusviraston kesällä julkistamassa tarkastuksessa todetaan, että Suomen ilmastorahoitukselta on puuttunut julkinen suunnitelma. Hallitus korjasi tilannetta budjettiriihen päätöksellä, jonka mukaan ilmastorahoitukselle laaditaan nyt pitkäjänteinen suunnitelma ja tavoitteet. Lisäksi päätettiin ilmastorahoituksen raportointivelvollisuudesta vuosittain. Näiden hallituksen viimeisimpien päätösten tulisi näkyä myös kehityspoliittisessa selonteossa, jotta politiikkajohdonmukaisuus Suomen kehityspolitiikan, ilmastopolitiikan ja kansainvälisten ilmastovelvoitteiden välillä säilyisi.

2. Laina- ja sijoitusmuotoinen raha sopii huonosti ilmastonmuutoksen sopeutumisen rahoittamiseen.

Selonteossa todetaan, että laina- ja sijoitusmuotoista rahoitusta tullaan erityisesti hyödyntämään osana ilmastorahoitusta. Ottaen huomioon, että laina- ja sijoitusmuotoiseen rahaan liittyy tuotto-odotus, on kyseenalaista, kuinka hyvin se sopii kaikista köyhimpien ja heikompien maiden sopeutumistoimien rahoittamiseen. Climate Policy Initativen mukaan ilmastonmuutokseen sopeutumisen rahoitustarpeet kehitysmaissa ovat 140 ja 300 miljardin välillä vuodesta 2030 eteenpäin. Köyhimmillä mailla on suurimmat tarpeet sopeutumistoimille, mutta myös huomattavia haasteita kerätä omarahoitusta, joka on ilmastorahastojen rahoitusehto. Koska voittoja syntyy helpommin ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvistä hankkeista keskitulon maissa kuin tukemalla maapallon kaikista köyhimpiä sopeutumaan muutoksiin, on ilmastorahoituksen muotoja tarkasteltava kriittisesti suhteessa rahoitusta ohjaaviin julkilausuttuihin periaatteisiin.

3. Luontokadon laajempi huomioiminen kehitysyhteistyössä.

Luontokato on ilmastonmuutoksen lailla vakava este kehitykselle ja jo saavutetuille kehitystavoitteille. Kehityspoliittisen toimikunnan mukaan luonnon monimuotoisuus on huomioitava nykyistä vahvemmin ja johdonmukaisemmin Suomen kehityspolitiikassa ja kansainvälisessä vaikuttamistyössä. Kehityspolitiikan ylivaalikautiseen selontekoon tulisi sisällyttää myös luonnon monimuotoisuuden turvaaminen osana kehitysyhteistyötä.

Lisätiedot: suojeluasiantuntija Anna Ikonen, puhelin 044 491 4269, anna.ikonen@sll.fi